इतिहास-नागरिकशास्त्र - लेख-१९

कविता मसुरकर, शाळा : इ.ए.सो. दिगंबर पाटकर विद्यालय, दादर.

सराव प्रश्नपत्रिका

वेळ - २ तास | गुण - ४०

प्रश्न अ) खालील विधानांपुढे कंसात दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडून विधाने पूर्ण करा. (३)

i) संन्यासी राष्ट्र म्हणून ---- हा देश ओळखला जात असे.
(भारत, चीन, जपान)

ii) संयुक्त राष्ट्रसंघटनेची पायाभरणी १९४१ च्या ऑगस्टमधील ---- सनदेने केली.
(अटलांटिक, याल्टा, तेहरान)

iii) इंग्लंडच्या संसदेने १७६४ साली ---- नावाचा कायदा संमत केला.
(स्टॅम्प ॲक्ट, शुगर अक्ट, आयात कर)

ब) योग्य जोड्या जुळवा. (३)

अ गट	**ब गट**
i) युरी गागारिन	a) चौदा कलमी योजना जाहीर
ii) वुड्रो विल्सन	b) फ्रान्सचा अर्थमंत्री
iii) रूसो	c) पहिला अवकाशयात्री
	d) इंग्लंडचे पंतप्रधान
	e) फ्रेंच राज्यक्रांतीचा उद्गाता

प्रश्न २) खालीलपैकी दोन प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी २५ ते ३० शब्दांत लिहा. (४)

i) राष्ट्रसंघाची उद्दिष्टे कोणती होती?
ii) भारतात राष्ट्रीय भावनेचा उदय होण्यास कोणत्या गोष्टी कारणीभूत ठरल्या?
iii) युरोपात भांडवलशाहीची पायाभरणी कशा प्रकारे झाली?

प्रश्न ३) खालीलपैकी दोन विधानांची कारणे प्रत्येकी २० ते २५ शब्दांत लिहा. (४)

i) आफ्रिकेबद्दल युरोपीय लोकांची जिज्ञासा जागृत झाली.
ii) जागतिकीकरण म्हणजे नववसाहतवाद असे समीकरण झाले आहे.
iii) ऑस्ट्रियाने सर्बियाविरुद्ध युद्ध पुकारले.

प्रश्न ४) खालीलपैकी दोन प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी ४० ते ५० शब्दांत लिहा. (६)

i) संगणकाचे कोणते उपयोग मानवी जीवनात होतात?
ii) अमेरिकन वसाहतवाल्यांच्या प्रतिनिधींनी 'ना प्रतिनिधी ना कर' अशी घोषणा का केली?
iii) इंग्रजांनी भारतात आपला व्यापार वाढविण्यासाठी कोणते प्रयत्न केले?

प्रश्न ५) खालीलपैकी दोन प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी ८० ते १०० शब्दांत लिहा.

i) पहिल्या महायुद्धानंतर हुकूमशाहीच्या उदयास कोणती परिस्थिती कारणीभूत ठरली?
ii) फ्रेंच राज्यक्रांतीचे परिणाम लिहा.
iii) दुसऱ्या महायुद्धाचे परिणाम लिहा?

नागरिकशास्त्र

प्रश्न ६) खालील विधानांपुढे कंसात दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडून विधाने पूर्ण करा. (२)

i) राज्यसभेत घटकराज्ये आणि केंद्रशासित प्रदेशांकडून ---- सदस्य निवडले जातात.
(२२६, २३८, २५०, ५५०)

ii) अंदमान व निकोबार या केंद्रशासित प्रदेशांचा समावेश ---- उच्च न्यायालयाच्या कक्षेत येतो.
(कोलकाता, गुवाहटी, चेन्नई, मुंबई)

प्रश्न ७) खालीलपैकी दोन प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी २० ते २५ शब्दांत लिहा. (४)

i) राष्ट्रपतीपदासाठी कोणती पात्रता आवश्यक आहे?
ii) न्यायाधीश पदच्युत केव्हा होऊ शकतो?
iii) संघसूचीत कोणत्या विषयांचा समावेश होतो?

प्रश्न ८) खालीलपैकी दोन प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी २० ते २५ शब्दांत लिहा. (४)

i) 'महानगरपालिका आयुक्त' यावर टीप लिहा.
ii) पंतप्रधानांची कोणतीही दोन कामे स्पष्ट करा.
iii) ग्रामसेवक यावर टीप लिहा.

प्रश्न ९) खालीलपैकी एका प्रश्नाचे थोडक्यात उत्तर लिहा. (२)

i) स्थानिक शासनसंस्थांचे महत्त्व स्पष्ट करा.
ii) लोकसभेची रचना लिहा.

उद्याचा विषय :सराव प्रश्नपत्रिका (भूगोल-अर्थशास्त्र)

संपर्क : yashasvibhava2007@gmail.com